

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY, ICELAND

Umræðuskjal

nr. 9/2016

Drög að reglum um fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis til venslaðra aðila

Umræðuskjalið er sent umsagnaraðilum og þeim gefinn kostur á að koma á framfæri umsögn eigi síðar en mánudaginn 5. september nk. Skjalið er einnig birt á vefsíðu Fjármálaeftirlitsins, www.fme.is.

Umsagnaraðilar eru vinsamlegast beðnir um að skila umsögnum rafrænt á sérstöku umsagnareyðublaði sem útbúið hefur verið vegna draga þessara að leiðbeinandi tilmælum.

Umsagnareyðublaðið má nálgast á vefsíðu Fjármálaeftirlitsins með því að velja „Lög og tilmæli“-flipann á forsíðu og velja svo flokkinn „Umræðuskjól“. Umsagnareyðublaðið skal sent á netfangið fme@fme.is.

Gefin út á grundvelli 2. mgr. 8. gr. laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi

5. júlí 2016

REGLUR um fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis til venslaðra aðila.

1. gr. Gildissvið.

Reglur þessar taka til fyrirgreiðslna fjármálafyrirtækis til venslaðra aðila, þ.e. stjórnarmanna, aðal- og varamanna, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanna eða þeirra sem eiga virkan eignarhlut í því, og nánna fjölskyldumeðlima þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila.

Reglurnar gilda um samstæðu þar sem móðurfélagið er fjármálafyrirtæki eða eignarhaldsfélag á fjármálasviði, sbr. 1. mgr. 109. gr. laga um fjármálafyrirtæki.

2. gr. Skilgreiningar.

Í reglum þessum merkir:

Framkvæmdastjóri: Einstaklingur sem stjórn fjármálafyrirtækis ræður til þess að standa fyrir rekstri þess í samræmi við ákvæði hlutafélagalaga eða laga um fjármálafyrirtæki, burtséð frá starfsheiti að öðru leyti.

Fyrirgreiðsla: Lánveiting, verðbréfaeign, eignarhluti, veittar ábyrgðir fjármálafyrirtækis, afleiðusamningar og aðrar skuldbindingar gagnvart fjármálafyrirtækinu eða lánveiting til þriðja aðila með tryggingu í fjármálagerningum útgefnum af einum eða fleiri aðilum sem eiga virkan eignarhlut í því eða aðila í nánnum tengslum við þá.

Lykilstarfsmaður: Einstaklingur í stjórnunarstarfi, annar en framkvæmdastjóri, sem hefur umboð til að taka ákvarðanir sem geta haft áhrif á framtíðarþróun og afkomu fyrirtækisins.

Náin tengsl: Náin tengsl teljast vera til staðar þegar:

- bein eignatengsl eða bein yfirlit yfir allt að 20% af hlutafé eða stofnfé eða atkvæðavægi fyrirtækis liggja fyrir, eða
- yfirlit eru til staðar milli aðila.

Venslaðir aðilar: Tengdir aðilar samkvæmt settum reikningsskilareglum, sbr. lög um ársreikninga, þ.m.t. stjórnarmenn, framkvæmdastjóri, lykilstarfsmenn, þeir sem eiga virkan eignarhlut í félaginu, nánir fjölskyldumeðlimir þeirra og aðilar í nánnum tengslum við framangreinda aðila. Til venslaðra aðila geta einnig talist aðrir aðilar sem Fjármálaeftirlitið metur að eigi beinna og skyldra hagsmuna að gæta vegna starfsemi fjármálafyrirtækis.

Virkur eignarhlutur: Bein eða óbein hlutdeild í félagi sem nemur 10% eða meira af hlutafé, stofnfé eða atkvæðisrétti eða gerir kleift að hafa veruleg áhrif á stjórnun viðkomandi félags.

Yfirlit: Tengsl milli móðurfélags og dótturfélags, eins og þau eru skilgreind í lögum um ársreikninga, eða sambærilegt samband milli einstaklings eða lögaðila og félags.

3. gr. Takmörkun á samtölu fyrirgreiðslna.

Fjármálafyrirtæki er óheimilt að veita vensluðum aðilum, þ.e. stjórnarmanni, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanni eða þeim sem á virkan eignarhlut í því, og nánnum fjölskyldumeðlimum þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila, fyrirgreiðslu nema gegn traustum tryggingum.

Samtala fyrirgreiðslna sem heimilt er að veita hverjum og einum aðila, og nánum fjölskyldumeðlimum hans eða aðila í nánum tengslum við hann skv. 1. másl. má hæst vera 200 millj. kr., að teknu tilliti til takmarkana skv. 30. gr. laga um fjármálafyrirtæki.

Takmörkun 1. mgr. á fyrirgreiðslum gildir ekki um lánveitingar til eigenda virkra eignarhluta ef eigandi virks eignarhlutar er ríki eða sveitarfélag. Fyrirgreiðslur skv. 1. mgr. taka ekki til innláns í eigu annars fjármálafyrirtækis.

Fjármálaeftirlitið getur veitt tímabundna undanþágu frá fjárhæðartakmörkun skv. 1. mgr. í sérstökum tilvikum, sbr. 3. mgr. 29. gr. a laga um fjármálafyrirtæki.

Um fyrirgreiðslur til venslaðra aðila, annarra en þeirra sem fjallað er um í 1. mgr., fer skv. 5. mgr. 107. gr. laga um fjármálafyrirtæki.

4. gr.

Útreikningur á samtölu fyrirgreiðslna.

Við útreikning á samtölu fyrirgreiðslna skal leggja saman fjárhæð lánveitinga, verðbréfaeignar, eignarhluta, veittra ábyrgða fjármálafyrirtækis, afleiðusamninga og annarra skuldbindinga gagnvart fjármálafyrirtækinu, svo og lánveitinga til þriðja aðila með tryggingu í fjármálagerningum útgefnum af einum eða fleiri aðilum sem eiga virkan eignarhlut í því eða aðila í nánum tengslum við þá.

Tryggingar, aðrar en þær sem tilteknar eru í c- og f-lið 1. mgr. 5. gr., koma ekki til frádráttar við útreikning á samtölu fyrirgreiðslna.

Fjárhæð afleiðusamninga skal vera grundvallarfjárhæð, sbr. þá fjárhæð sem er margfölduð með áhættuhlutfalli í útreikningi á útlánaígildi.

5. gr.

Traustar tryggingar.

Fyrirgreiðslur skulu eingöngu veittar gegn eftirfarandi tryggingum:

- a. Íbúðarhúsnæði. Veðsetning skal vera í samræmi við það sem almennum viðskiptamönnum stendur til boða.
- b. Viðskiptahúsnæði. Veðsetning má ekki fara yfir 70% af virði samkvæmt kaupsamningi eða mati sem framkvæmt er af löggiltum fasteignasala ef um fjölnota viðskiptahúsnæði er að ræða, sbr. 2. gr. reglna nr. 215/2007. Ef um sérhæft viðskiptahúsnæði er að ræða má veðsetningin ekki fara yfir 50% af virði samkvæmt kaupsamningi eða mati sem framkvæmt er af löggiltum fasteignasala.
- c. Skráð ríkisskuldabréf og skuldabréf með ríkisábyrgð. Veðsetning má ekki fara yfir 90% af markaðsvirði bréfanna.
- d. Auðseljanleg verðbréf sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði og gull, sbr. c-, d-, f- og g-liði 7. tölul. 1. hluta viðauka VIII við tilskipun 2006/48/EB. Veðsetning má ekki fara yfir 80% af markaðsvirði að undanskildum tryggingum skv. f-lið 7. tölul. 1. hluta viðauka VIII við tilskipunarinnar en veðsetning vegna þeirra má ekki fara yfir 50% af markaðsvirði.
- e. Bifreiðar og rekstartæki. Veðsetning skal vera í samræmi við það sem almennum viðskiptamönnum stendur til boða.
- f. Innlán hjá fjármálafyrirtæki má veðsetja að fullu en að hámarki 90% í öðru fjármálafyrirtæki.
- g. Aðrar tryggingar enda fari veðsetning ekki yfir 30%.

Veðhlutfall skal ávallt vera undir tilskildum mörkum. Við veitingu fyrirgreiðslu skal veðhlutfall skrásett með formlegum hætti. Virði trygginga skal reikna með reglubundnum hætti.

Við útreikning á samtölu fyrirgreiðslna skv. 4. gr. er heimilt að draga frá fjárhæð trygginga skv. c- og f-lið 1. mgr.

Þrátt fyrir 1. mgr. má samtala fyrirgreiðslna án trygginga vera að hámarki 20 millj. kr. en sérhver fyrirgreiðsla án trygginga má þó ekki vera hærri en 5 millj. kr.

6. gr.

Armslengdarsjónarmið.

Viðskipti fjármálafyrirtækis við framkvæmdastjóra, lykilstarfsmenn eða þá sem eiga virkan eignarhlut í því, og nána fjölskyldumeðlimi þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila, skulu lúta sömu reglum og viðskipti við almenna viðskiptamenn í sambærilegum viðskiptum.

Reglur sem fjármálafyrirtæki setur um viðskipti sín við framkvæmdastjóra og lykilstarfsmenn skv. 1. mgr. 57. gr. laga um fjármálafyrirtæki skulu taka mið af 1. mgr.

7. gr.

Tilkynningarskylda.

Fari fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis yfir mörk skv. 3. gr. eða eru ekki tryggð með traustum tryggingum skv. 5. gr. ber því þegar í stað að tilkynna það Fjármálaeftirlitinu og gera grein fyrir þeim ráðstöfunum sem það hyggst grípa af þessu tilefni. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að veita fjármálafyrirtæki frest til að laga sig að gildandi takmörkunum.

8. gr.

Áhættustýring og innri endurskoðun.

Fjármálafyrirtæki skal á hverjum tíma hafa yfir að ráða tryggju eftirlitskerfi með áhættu í tengslum við alla starfsemi sína. Hjá fjármálafyrirtæki skulu vera til staðar fullnægjandi og skjalfestir innri ferlar og skulu þeir endurmetnir reglulega til að tryggja að þeir séu fullnægjandi með hliðsjón af eðli, umfangi og margbreytileika starfseminnar.

Allar fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis til venslaðra aðila, þ.e. stjórnarmanna, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanna eða þeirra sem eiga virkan eignarhlut í því, og nána fjölskyldumeðlimi þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila, og breytingar á þeim, skulu vera rekjanlegar þannig að unnt sé að hafa eftirlit með þeim.

Innri endurskoðun fjármálafyrirtækis skal árlega gera athugun á heildarstöðu fyrirgreiðslna til venslaðra aðila þess, þ.e. stjórnarmanna, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanna eða þeirra sem eiga virkan eignarhlut í því, og nána fjölskyldumeðlimi þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila.

9. gr.

Skýrslugjöf.

Fjármálafyrirtæki skal senda Fjármálaeftirlitinu skýrslu um fyrirgreiðslur til venslaðra aðila, þ.e. stjórnarmanna, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanna eða þeirra sem eiga virkan eignarhlut í því, og nánna fjölskyldumeðlima þeirra eða aðila í nánnum tengslum við framangreinda aðila, samkvæmt formi og tíðni sem stofnunin ákveður.

10. gr.
Gildistaka.

Reglur þessar, sem settar eru samkvæmt heimild í 3. mgr. 29. gr. a laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, með síðari breytingum, öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi reglur nr. 162/2011 um fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis til stjórnarmanna, framkvæmdastjóra, lykilstarfsmanna eða þeirra sem eiga virkan eignarhlut í því, eða aðila í nánum tengslum við framangreinda.